

## ورود سپاهیان روس به تبریز پس از قیام مردم در جریان مشروطه (1288 ش)

پس از واقعه به توپ بستن مجلس شورای ملی با حمایت و هدایت روس‌ها و کشته و متواری شدن



پس از واقعه به توپ بستن مجلس شورای ملی با حمایت و هدایت روس‌ها و کشته و متواری شدن نمایندگان مجلس و جمعی از خطبا و روزنامه‌نگاران، محمدعلی شاه با این خیال خام که پایه‌های دولت استبدادی او تثبیت شده، با تلگراف به شهرهای مختلف و اعلام خبر پیروزی، همگان را به پیروی از حکومت دعوت کرد. لیکن با وجود فضای رعب و ترس فراگیر در کشور، شهر تبریز مردانه ایستاد. مردم تبریز که به خوبی با خوبی متکبران محمدعلی شاه در دوران ولیعهدی و اقامت وی در تبریز آشنا بودند، به مقابله برخاسته و میان نیروهای مستبد دولتی و آزادی‌خواهان، درگیری پدید آمد و آزادی‌خواهان شهر را به تصرف خود درآورده و عین‌الدوله، حاکم شهر را به عقب راندند. در این حال نیروهای دولتی، تبریز را به محاصره درآوردند و مانع رسیدن آذوقه به شهر شدند. قحطی شدیدی شهر را فرا گرفت به طوری که مردم شهر برای نجات از مرگ، از برگ درختان و علف‌های بیابان استفاده می‌کردند و بسیاری نیز بر اثر شدت گرسنگی جان دادند. با همه اینها، مقاومت مردم و مجاهدان آذربایجان به رهبری ستارخان و باقرخان، ماه‌ها ادامه یافت تا اینکه قرار بر این شد تا نمایندگان دولت‌های روسیه و انگلستان، به ظاهر برای حفظ جان اتباع خود در تبریز وارد این شهر شوند. از این رو سپاهیان روس در نهم اردیبهشت 1288 ش وارد این شهر شده و تا هنگام انقلاب کبیر روسیه تا هشت سال بعد در تبریز باقی ماندند. البته نباید از ذهن دور داشت که صدور فرمان مشروطیت با کوشش و از خودگذشتگی مردم و علمای تهران صورت گرفت، ولی تثبیت آن مرهون فداکاری و قیام دلیرانه مردم تبریز و برجسته‌ترین رهبران آن، ستارخان و باقرخان بود.